

Digitalisering i revisjonsbransjen:

NHH-samarbeid med de fem store

Ti millioner kroner som NHH er blitt tildelt fra Forskningsrådet, skal brukes til å forske på endringene og effektene av digitaliseringen innen revisjonsbransjen. Forskningsteam skal i arbeidet med fire underprosjekter gjennom et samarbeid med de fem største globale revisjonsselskapene og få innsyn om status og utvikling i de enkelte selskapene.

Associate Professor
Finn Kinserdal
NHH

Prosjektet er delt opp i fire underprosjekter:

1. *Kartlegging av nåsituasjonen i digitalisering og bruk av big data-analyser hos revisjonsselskapene*; verktøy, metodikk, opplæring, hvor stor grad ny metodikk har erstattet eller kommet som supplement til eksisterende metodikk, implementering/spredning, kompetanse vs. nye krav, organisasjonsmessige konsekvenser til nå osv.
2. *Endring i beslutningsmønster for revisor som følge av Big data og -analyser*. Erfarne revisjonspartnere og medarbeidere er lært opp til å identifisere risikoer, finne bevis og foreta vurderinger og konklusjoner «på gamlemåten». Big data-analyser medfører en helt annen måte å tenke, vurdere og konkludere på. Fremfor å ta utvalg av ett begrenset sett strukturerte og veldefinerte data, handler det nå om å vurdere, finne mønstre og kunne konkludere fra ustrukturerte mer eller mindre «uendelige» datamengder. Hvilke beslutningsmodeller kan hjelpe revisorene til å ta gode beslutninger med nye data?
3. *Hvordan bruk av Big Data i regnskaps-systemer vil påvirke controlling og dermed controllernes og revisors arbeid?* Big Data gjør at kontrollere i foretak kan analysere virksomheten på en helt annen måte enn tidligere og kan endre fokus fra «tallstabling» og «tallsjek-

king» til innsiktsfulle analyser. Men, hvordan vet man at analysene bygger på troverdige data, og at konklusjonene som trekkes er riktige? Revisor må lære seg de nye metodene og vurdere påliteligheten i analysene. Videre baserer revisors arbeid seg ofte på samtaler/intervjuer med kontrollere. Hvis slike analyser i fremtiden skal utføres på skrivebordet til revisor, mister kanskje revisor en viktig dimensjon i informasjon og signaler som fremkommer sammenlignet med når en ser og sanser en person i en samtale.

4. *Implementering av nye revisjonsteknikker, effekt og dernest implikasjon og effekt av nødvendig ny opplæring til revisjonsmedarbeidere.*
5. Det forventes at revisjonsselskapene gradvis vil teste og innføre nye revisjonsteknikker/-metoder basert på Big Data-analyser. Men virker de nye teknikkene og kan de erstatte dagens tradisjonelle metoder? Kan det dokumenteres at de er like gode som de gamle teknikkene, slik at de kan erstatte de gamle? Er de nye mer effektive? På hvilken måte implementeres de nye teknikkene i organisasjonene? Hvilken type ny opplæring er det behov for? Virker opplæringen?
6. I denne delen av prosjektet vil vi arbeide sammen med Choice Lab ved NHH, som har høstet internasjonal annerkjennelse for sine metoder og forskningsresultater.

Prosjektet er unikt i flere henseender. NHH vil arbeide tett med de fem største globale revisjonsselskapene som vil samarbeide ved å gi innsyn til forskere om status og utvikling i de enkelte selskapene slik at

de vil kunne foreta testing. Få andre forskere har en så tett relasjon til bransjen som vi har i Norge.

Prosjektet kan gi vann-vinn-effekter både for bransjen og forskerne. Teamene består av topp internasjonale forskere fra USA, Canada og Nederland sammen med de norske. I tillegg deltar erfarne praktikere. En slik kombinasjon er nokså unik og gir mer praktisk og realistisk tilnærming.

Vil du være med på prosjektet? Ta en doktorgrad!

I forbindelse med prosjektet ønsker vi flinke, interesserte personer, gjerne med praksis som revisor, som kan tenke seg å ta en doktorgrad med stipend/lønn. Som du ser over, vil du få jobbe med særs interessante problemstillinger i et topp team. Søknadsfristen er formelt 1. februar, men dere kan også søke senere. Les mer ved å søke på nettet etter «nhh phd research scholar position auditing», og du kan deretter eventuelt kontakte Eilifsen eller undertegnede.

Ta kontakt om du kan tenke deg å ta en doktorgrad med stipend/lønn.

NHHs forskning på digitaliseringen i revisjon

Revisjon og revisjonsbransjen er i stor endring og gamle teknikker og verktøy vil snart være utdaterte. Digitalisering er det nye ordet, og NHH skal forske på endringene.

Digitalisering er på full fart inn i alle deler av næringslivet. Digitalisering kan sies å handle om to ting: automatisering og bruk av Big Data. Digitalisering som fenomen er dog ikke noe nytt. Går man inn i et moderne produksjonslokale i dag, ser man nesten ikke manuelt arbeid. Ingeniører har i mange, mange år løpende arbeidet med å automatisere produksjonsprosesser og erstatte manuelt arbeid med roboter og IT-overvåkning. Bruk av Big Data brukes allerede i dag i stor skala til å kartlegge forbrukervaner og handlemønstre, eksempelvis av Amazon og Rema1000. Det nye nå er at automatiseringen og bruk av Big Data flyttes over i andre områder.

Revolusjon innen revisjon

Revisjonsbransjen innstiller seg på at det kommer til å bli vesentlige endringer i dette bildet fremover:

- Mange revisjonsoppgaver er rutinearbeid i dag: avstemminger mellom ulike systemer, summeringer, bilagskontroll opp mot registrerte tall i

en reskontro osv. Det er opplagt at slike oppgaver kan automatiseres. En trussel for de ansatte? Trolig ikke; allerede i dag er mange slike oppgaver flagget ut til lavkostland, og det må vel være mer givende og interessant for velutdannede revisorer heller å bruke tiden på analyser.

- For selve revisjonsbevismetodikken kan vi nærmest snakke om en revolusjon. Fra den kjente utvalgstesting som mye av metodikken er bygget rundt i dag, kan man i den nye verden teste 100 % av dataene. Revisors datasystemer er koblet opp mot eller laster ned *alle* relevante regnskapsdata (eller *alle* data på et utvalgt område) og testet alle disse dataene. Dataene analyseres og en er typisk på jakt etter avvik. Kun avvikene kontrolleres nærmere. Revisor kan enten utføre disse analysene selv manuelt, eller testene kan etter hvert bygges inn i revisjonsverktøyene, der revisors oppgave mer blir som å sitte på «kontrollrommet» og kun reagere når maskinen gir «alarm» og melder fra om uvanlige avvik og uvanlige mønstre. Dette innebærer også at revisjonen, som i dag stort sett skjer ved års-slutt/peri-

deslutt, kan være en mer kontinuerlig revisjonsovervåkning.

Alle de store globale revisjonsselskapene har sagt at de for tiden investerer tungt i digitalisering av revisjon. Dels er dette som følge av at kundene forventer at revisjonsselskapene viser at de henger med i tiden. Dels er det for å kunne effektivisere revisjonen for å få ned kostnadene. Og dels er det for å forbedre revisjonskvaliteten, samt å gi analyser og annet av verdi tilbake til kunden. Sikkert er det at digitalisering forventes å medføre store endringer hos revisjonsselskapene.

Et problem er at reguleringsmyndigheter og internasjonale revisjonsstandarder pt. i liten grad er tilpasset den digitale, nye revisjonsverden. Det betyr at det er revisjonsselskapene som må bevise at nye metoder er (minst) like sikre som dagens metoder. Her kan etterpåklokskapen lett råde hos tilsynsmyndigheter og eventuelle rettsinstanser når revisjonen har sviakt ved bruk av en ny metode (som like gjerne kunne ha sviakt ved den gamle metoden). Dette kan føre til at revisjonsselskapene kan vegre seg mot å ta i bruk mer effektive, og minst like gode metodikker som tidligere.

Bli medlem!

For at vi skal lykkes, er det viktig at vi er mange.

Bli medlem - enten du jobber innen revisjon, regnskapsføring eller andre bransjer. Hvilke fordeler har du av medlemskap i Revisorforeningen?

- Gunstig bankavtale i Danske Bank
- Gode og billige forsikringsordninger – både for deg personlig og ev. firma
- Fordelaktige priser på BMW og Mini
- Faglig spørretjeneste på nett – høy relevans for alle, uansett stilling
- Omfattende faglig informasjon på nett innen de mest sentrale fagområdene. Utvidet tilgang for medlemmer.
- Holder deg oppdatert – gode rabatter på kurs, bøker og tidsskrifter
- Elektroniske nyhetsbrev – flere artikler kun for medlemmer
- Tips til drift av virksomhet
- Andre fordeler: Telefonavtaler, elektroniske oppslagsverk mv.

Ved å benytte noen av fordelene er kostnadene ved medlemskapet raskt spart inn. Hvorfor vente? Meld deg inn i dag!

Sammen er vi sterke!

revisorforeningen